

Oświadczenie złożone przez senatora Jana Rulewskiego na 20. posiedzeniu Senatu w dniu 9 listopada 2012 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska

Szanowny Panie Premierze!

Począwszy od września bieżącego roku setki tysięcy rodziców, często z małymi dziećmi, ponownie stawiały przed urzędami gmin, by poświadczyć swoje prawo do zasiłków rodzinnych. Jak wiadomo, tylko złożenie wniosku do końca listopada daje szansę ubogim rodzinom na otrzymanie jeszcze w tym roku niewielkiego świadczenia na dzieci w wysokości od 77 zł do maksymalnie 300 zł. Bywa, że w sytuacji bezrobocia, biedy, a nawet nędzy – dane GUS i OECD wskazują na jej wzrost – są to jedyne stałe środki pieniężne rodzin posiadających dzieci.

Nie uważam, aby w tych warunkach tasiemcowe kolejki były konieczne. Dawałem temu wyraz, składając odpowiednie poprawki przy okazji wprowadzanych ostatnio zmian, dotyczących głównie becikowego, do ustawy o świadczeniach rodzinnych. Proponowane przeze mnie zmiany, zresztą zgodne z linią preferowaną przez rząd, miały między innymi na celu wprowadzenie obowiązku składania co roku przez dotychczasowych świadczeniobiorców zamiast wniosku – a więc kilkustronicowej dokumentacji dotyczącej ich sytuacji rodzinnej i finansowej – krótkich oświadczeń co do zaistnienia zmian.

Wprowadzenie choćby takiej zmiany w ustawie niwelowałoby wielkość kolejek, a ponadto obniżyłoby koszty funkcjonowania ustawy ponoszone przez gminy, którym gwarantuje się zaledwie 2% na obsługę realizacji tego obowiązku. Wiadomo bowiem, że wypełnienie wniosku i złożenie wymaganych dzisiaj oświadczeń wymaga sporej wiedzy prawnej, a niekiedy i ekonomicznej zainteresowanych. Ponadto składanie zaświadczeń o dochodach wykazanych w PIT nadal wymaga stuprocentowej pisemnej asysty urzędów skarbowych, a ostatnio, w związku z wprowadzeniem nowego rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z 27 grudnia 2011 r., powstał obowiązek składania nowych oświadczeń, odnoszących się do wysokości składek zapłaconych na ubezpieczenia zdrowotne.

Panie Premierze, zainteresowanie rozwiązaniem tego nabrzmiałego problemu zauważyłem ze strony nie tylko senatorów, ale także przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Niestety, obecnie daje się zaobserwować brak kontynuacji tych działań, co oznacza zgodę na przyszłoroczne tasiemcowe kolejki.

Wychodząc niejako naprzeciw wątpliwościom pracowników ministerstwa pracy, proponuję, aby do czasu wprowadzenia wspomnianych istotnych zmian wraz z nowym okresem zasiłkowym wprowadzić ułatwienia dla gmin dotyczące obsługi ich podopiecznych według następującego schematu.

Po pierwsze, osoby fizyczne, które mają zamiar ubiegać się o świadczenia rodzinne, składają wniosek o wystawienie przez właściwy urząd skarbowy wymaganego przez ustawę o świadczeniach rodzinnych zaświadczenia o wysokości uzyskanego przez nie i dzieci dochodu wraz ze wskazaniem, do którego urzędu oświadczenie to ma zostać przesłane.

Po drugie, od maja do września urzędy skarbowe drogą elektroniczną przesyłają takie zaświadczenia do właściwych urzędów gmin.

Po trzecie, na przesłany drogą elektroniczną wniosek urzędu gminy wraz z wykazem osób ubiegających się o świadczenia rodzinne właściwy oddział ZUS przekazuje informacje o wysokości składek zdrowotnych tych osób.

Po czwarte, sami świadczeniobiorcy uzupełniają dokumentację o pozostałe elementy niezbędne do uzyskania zasiłku.

Po piąte, urzędy gmin w oparciu o dostarczone oświadczenia oraz dane z ZUS i urzędów skarbowych dokonują obliczeń progów dochodowych upoważniających do zasiłków i podejmują odpowiednie decyzje – tu patrz: ustawa. Prowadzi się również kampanię na rzecz korespondencyjnego przysyłania wniosków przez zainteresowanych rodziców.

Opcjonalnie, na wypadek braku czasu na uruchomienie działań w oparciu o PIT na okres przyszły, a więc na okres zasiłkowy 2013–2014, proponuję wydanie przez Radę Ministrów rozporządzenia nakładającego gminy, urzędy skarbowe, ZUS oraz powiatowe urzędy pracy do zawierania lokalnych porozumień na rzecz współpracy i wymiany niezbędnych informacji we wskazanym zakresie począwszy już od 2013 r.

Wymiana informacji odbywałaby się online, po złożeniu przez zainteresowane osoby wniosku o przyzna-

nie świadczenia rodzinnego.

Wyrażam przekonanie, że podjęcie przez Pana Premiera tego typu inicjatyw byłoby rzeczywistym działaniem na rzecz obchodów Roku Korczakowskiego.

Jan Rulewski